

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt II. De pœnis juxta eorum leges Regularibus imponendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

CAPVT II.

De poenis iuxta eorum leges Regularibus imponendis.

Judices omnes in ferendis sententiis, Juribus, & statutis Regularibus conformare se debent: quare in primis earum Constitutiones, & earum poenas callere debent.

Dicitur Concilij Tridentini. Ubi verò in propriis Constitutionibus poenae non fuerint sancitae, Visitatores recurrere debent in corrigendis Regularium pravis, & corruptis moribus ad Sacros Canones, ut in Concilio Tridentino, sess. 14. in praevio de Reformatione dicitur, & sess. 5. Cap. 6. de Reformatione. Quae enim sibi de Episcopis statuuntur, exceptis his, quae statui Regularium coaptari nequeunt, Praelatis Regularibus omnino congruunt; cum ipsi ex munere sibi commisso, eadem habeant circa laicos subditos Apostolicae sollicitudinis commisionem. Quare etiam non jurent servare Canones, sicut Episcopi, tamen ratione assumpta jurisdictionis, illam secundum Sacros Canones exercere debent.

Ubi verò sacri defecerint Canones & Religionum statuta, debent ad Jus Civile recurrere: Jus enim Civile, & Canonium maius sibi invicem suffragari consueverunt, ut dicitur Cap. Susceptus, & Cap. Si aduocatum, distinct. 10. Non dicimus, quod Jus Civile ad unquam debeat servari: Regulares enim Judices non debent per legem Civilem gubernari, quia lex ita decernit; sed quia ratio, quae lex utitur, sic requirit, proportionate utendo, & Regularibus statutis se conformando.

Ubi verò omnia deficerent Jura, & nulla esset pro aliquo delicto poena decreta, sed potius arbitrio Judicis relicta, tunc Juxta legem legimus, & probatas Ordinis Consuetudines, poenas infligere debet. Caveant tamen Visitatores à pravis consuetudinibus, quae potius corrumptelae, & abusus dici debent, & ne sub specie pietatis, impletatem amplectantur.

Præterea ulterius, quando à Jure non est poena statuta, conformare tamen se debet Juxta in arbitrandis poenis, legibus, & Juribus, eliciendo similibus similia. Ita Baldus in Robr. de Constitutionibus, & Concil. Trid. sess. 13. Cap. 2. de Reformatione.

Deinde, ut eruditè advertit Bernardus Diaz in sua præf. Capite 147. num. 2. in arbitrandis poenis Juxta omnes, & singulas ponderare debet circumstantias: videlicet delinquentis conditionem, gradum & statum: an sit solitus delinquere in eodem genere, an casu acciderit, an provocatus, laesivus, vel coactus; an volens & libens: an delictum fuerit cum scandalo: similiter circumstantia loci, & temporis discutiendae, & diurnitas, & gravitas, vel atrocitas delicti: & an sit damnum tertio, vel Republicae; & si aliqua sit persona offensa, & cujus gradus, & dignitatis existat, & similiter offensa, vel damni magnitudo, & omnes aliae consimiles circumstantiae ponderandae, & juxta eas poenae infligendae.

Præterea juxta doctrinam Baldi in l. Quicumque C. de servis fugiis, in arbitrandis poenis Juxta temper mitiorem debet eligere poenam, ut in l. Praeter, ff. de panis: quod procul dubio semper

habet locum inter Regulares, intra tamen Justitiae terminos.

Inter Regulares autem, ut bene advertit Roderic. q. 23. art. 1. poenae sanguinis, & mortis correspondet poena expulsiōis à Religione, & privationis habitus Regularis, maxime in Religionibus, ubi aliud propriis legibus non decernitur. Expulsi inquam, si fiat debito modo, & cum aliis circumstantiis, de quibus infra dicemus.

Demum quando tam Jura omnia, quam consuetudines in propria Religione deficiunt, quibus possit coaptari poena, recurrendum ad aliorum Ordinum Constitutiones, & è similibus casibus similes poenas elicere, & accommodare debent.

CAPVT III.

De graviore culpa, & de poena ei correspondente secundum nostras Constitutiones.

PRIMO in nostra Congregatione graviore culpa reparatur, cum quis præcepto formali obedientiae sibi, vel alii imposito, non obedierit.

Secundo. Qui post emissam professionem, divinum officium non perolverit, & de eo fuerit convictus.

Tertio. Qui verbo, & opere proximum absentem, vel praesentem graviter in fama, vel corpore laeserit.

Quarto. Qui aliquod è voris externae violaverit, postquam fuerit convictus, aut confessus.

Quinto. Qui Superioris officium usurpaverit.

Sexto. Qui Praepositi, aut Definitorum Generalium, Procuratoris Generalis, aut Provincialis literas ab eis, vel ad eos datas aperuerit, vel retardaverit.

Septimo. Qui Communitatis alicujus, vel cujuspiam officio fugientis sigillum adulteraverit, vel sinxerit, aut quaevis alia his similia commiserit.

His culpis, siue his delictis poena graviore correspondet. Est autem poena graviore inter nos, primo: In Capitulo unam disciplinam accipere, & postea in cellam recludi usque ad horam prandii, ac tunc in Refectorium ingredi, humique sedentem pane dumtaxat, & aqua relicta, datoque signo in cellam reverti, ac praeterea ejus poenae tempore in Chorum non ingredi, Sacram Eucharistiam non recipere, voce carere, nullaque in retea officio fungi.

Secundo. Est etiam poena graviore, voce ac loco ultra quindecim dies (citra annum tamen) privati, & per singulas hebdomadas ejus poenae mortificationem unam extraordinariam subire, & fectis sextis pane tantum & vino uti.

Tertio. Poena praeterea graviore est, ut in cellam, carceremve ultra quindecim dies (citra tamen annum) Reus includatur, & eo tempore, si Sacerdos fuerit, Sacrum non faciat, sed in secretiore loco tantummodo audiat, nullusque eum conveniat, nec ipse alium, & tertio quoque die genuflexus ante ostium Refectorii exeat, ac intro-

Notanda
ex Bernardi
Diaz.

IESU
Spirit.
II

IV.
BET
IS.
S.
miendo delicta
rat, respectu
ignis poenis pe
rendis special
delicta inflig
signare, tam
imò etiam de
rioribus, quim
er inferere: ut
Canonico coe
Constitutiones
possint Visit
servatas pe
villo cum in
alibus, talibus
ne ultimo sup
etate, quam in
solium de praer
sere mores h
os verisimili
rris Communi
afferit, aliter
pateritatem in
inservitum tan
ardi, Dominu
iffitueoram, in
itione Congr
denus Navu
is latissima et
prius Ordinum
re scriptum in
de poenis à no
ac gravissime
culpa (de qua
ocellus) disti
a aliqua

CA.